

Beslut om Riktlinjer för affiliering till Linköpings universitet

Beslut

Linköpings universitet (LiU) beslutar att "Riktlinjer för affiliering till Linköpings universitet" ska träda i kraft den 1 juni 2021 (se bilaga).

Riktlinjerna ska börja tillämpas vid Medicinska fakulteten och de institutioner som har verksamhet inom Medicinska fakultetens område vid beslutets ikraftträdande och vid övriga delar av universitetet den 1 januari 2022.

Beslutet ska föras in i LiU:s regelsamling.

Skäl till beslut

Medicinska fakulteten har framfört att det föreligger ett behov av att universitetet inför affiliering som formell anknytningsform till LiU. Medicinska fakulteten ser anknytningen som ett nödvändigt verktyg för det fortsatta samarbetet mellan universitetet och sjukvårdshuvudmännen inom Sydöstra sjukvårdsregionen och för att stimulera forskaraktiva kliniker till fortsatt forskning inom akademien. Affiliering förekommer som anknytningsform vid andra lärosäten och syftar till ett ökat vetenskapligt utbyte både nationellt och internationellt. Genom affilieringen an knyter universitetet ledande lärare och forskare från andra lärosäten eller nära kopplade verksamheter, såsom till exempel sjukvårdsregioner eller samarbetspartners inom industrin, till sig. Genom anknytningen vidgas universitetets och den affilierades kontaktnät och undervisning och forskning utvecklas, vilket gagnar båda parter och kan bidra till ökat kunskapsutbyte och samarbete.

Genom riktlinjerna införs affiliering som en formell anknytningsform till LiU. Riktlinjerna innehåller regleringar av de förutsättningar under vilka en person kan affilierats till universitetet och beskriver vad en affiliering innebär för både den anknutne, dennes arbetsgivare och LiU.

Då behovet av affiliering som formell anknätningsform i första hand har framförts av Medicinska fakulteten ska riktlinjerna initialt börja tillämpas där och vid de institutioner som har verksamhet inom Medicinska fakultetens område, för att sedan utvärderas och implementeras vid övriga LiU vid årsskiftet 2021/2022.

Handläggningen av beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av rektor vid rektors beslutsmöte i närvaro av studentrepresentanten August Goldhahn samt rektors sekreterare Maria Fält, efter föredragning av universitetsjuristen Anna Maria Lindberg.

I beredning av ärendet har även vicerektor för forskning Per-Olof Brehmer och HR-direktören Pia Rundgren deltagit.

Centrala samverkansgruppen (CSG) har informerats om beslutet.

Redaktionen för regelsamlingen har granskat beslutets form.

Jan-Ingvar Jönsson

Maria Fält på uppdrag av
Anna Maria Lindberg

Sändlista:

Universitetsledningen
Universitetsdirektörens ledningsgrupp
Fakultets- och områdesstyrelser
Dekanerna
Prefekterna
Fakultetskanslierna
Överbibliotekarien
Internrevisionen
Berörda lokala fackliga organisationer
Regelsamlingen
Dokument- och arkivenheten (original)

Riktlinjer för affiliering till Linköpings universitet

1 Bakgrund

Linköpings universitet (LiU) ser det som angeläget att öka det vetenskapliga utbytet både nationellt och internationellt. Detta kan bland annat ske genom att universitetet, utan att anställa, anknyter ledande lärare och forskare från andra lärosäten eller nära kopplade verksamheter till sig genom affiliering. Nära kopplade verksamheter kan exempelvis vara sjukvårdsregioner eller samarbetspartners inom industrin. Syftet med affilieringen är att genom anknytningen vidga universitetets och den affilierades kontaktnät och på så sätt utveckla undervisning och forskning, vilket gagnar båda parter. Denna form för anknytning till ett lärosäte finns idag redan vid ett antal svenska universitet. Personrörlighet mellan ett lärosäte och externa organisationer kan också vara ett viktigt steg mot ökat kunskapsutbyte och samarbete.

2 Affiliering – grundläggande förutsättningar

2.1 Allmänt

Vid LiU kan man antingen vara affilierad professor eller affilierad forskare.

Anknytning till universitetet genom affiliering ska tillämpas restriktivt och får under inga omständigheter användas som någon form av belöning eller förmån.

Affiliering får endast ske då det finns ett uppenbart verksamhetsbehov att anknyta en viss person till lärosätet och en affilierad ska alltid anknytas till en institution vid universitetet med en tydlig koppling till en avdelning inom institutionen.

Affiliering får inte användas för att täcka ett arbetskraftsbehov eller användas i ett anställningslikt förhållande. Inget arbetsrättsligt ansvar ska således åligga universitetet för de uppgifter som utförs inom ramen för affilieringen. Universitetet har normalt heller ingen rätt att arbetsleda en affilierad. I de fall ett arbetskraftsbehov finns ska tillämpliga förfaranden för anställning eller köp av tjänst tillämpas.

En affilierad får inte inneha anställning vid LiU samtidigt som affilieringen. Den affilierade ska alltid inneha anställning hos en annan arbetsarbetsgivare än LiU om inte särskilda skäl föreligger och den affilierades arbetsgivare ska genom avtal godkänna affilieringen till universitetet och de förutsättningar som LiU anser vara nödvändiga för att anknytningen ska kunna ske.

Affiliering ska inte sammanblandas med gästlärare, adjungerad lärare eller förenad anställning, då dessa är anställningar och regleras av LiU:s anställningsordning.

2.2 Akademisk kompetens/motsvarande

För att kunna affilieras som professor vid LiU ska den sökande vara professorskompetent enligt de krav som ställs genom anställningsordningen vid en anställning som professor. Sakkunnigbedömning ska ske innan beslut om affiliering som professor om det inte är uppenbart obehövt för prövningen av skicklighet.

För att kunna affilieras som forskare vid LiU ska den sökande ha avlagt doktorsexamen.

Affiliering kan även medges en person som verkar inom andra områden än det rent akademiska, men som bedöms ha motsvarande vetenskaplig kompetens. Som exempel kan nämnas affiliering av en person inom konstnärligt område eller från andra verksamheter såsom t.ex. klinisk verksamhet. Med motsvarande vetenskaplig kompetens avses dokumenterad utländsk examen som bedöms motsvara minst doktorsexamen.

2.3 Varaktighet

Som utgångspunkt ska en affiliering gälla för en längre, men begränsad tid. Affilieringen bör alltid omprövas senast efter en treårsperiod. I undantagsfall kan affiliering avse en kortare period, till exempel om den affilierade knyts till ett i tiden mer avgränsat projekt i universitetets regi.

2.4 Ansvar för forskning

I samtliga fall där forskningen sker inom ramen för affilieringen ska det säkerställas att LiU kan ta ansvar för den forskning som utförs vid universitetet. Det innebär att det i varje forskningsprojekt och i andra situationer där forskning sker ska vara tydligt vem eller vilka som är medelmottagare, vem eller vilka som är forskningshuvudmän i lagens mening (både enligt etikprövningslagen¹ och enligt

¹ Lag (2003:460) om etikprövning av forskning som avser människor

lagen om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning²), samt att forskningsmaterial ska förvaras och arkiveras vid LiU där så krävs enligt gällande lagstiftning.

I de fall då en affilierad avser att söka medel genom LiU för att bedriva forskning inom ramen för affilieringen ska medlen sökas genom berörd institution och LiU ska vara medelmottagare samt forskningshuvudman - ensam eller gemensamt med den affilierades arbetsgivare. När en affilierad ingår i ett forskningsprojekt med en eller flera andra parter utöver LiU ska ett forskningsuppdrags- eller ett forsknings-samarbetsavtal finnas upprättat.

2.5 Ersättning

Ett beslut om affiliering innebär inget ekonomiskt åtagande för universitetet. LiU ersätter inte kostnader för resor eller ger ersättning för deltagande i olika aktiviteter inom universitetet, annat än i undantagsfall och efter beslut av prefekt. Ersättning för uppgifter som den affilierade utför inom ramen för affilieringen ska utges av den affilierades arbetsgivare inom ramen för ordinarie lön. Ingen ersättning utgår från LiU till den affilierade eller till den affilierades arbetsgivare.

2.6 Avbryta affiliering

Universitetet ska alltid ha rätt att med omedelbar verkan frånträda en överenskommelse om affiliering och en sådan överenskommelse får inte innehålla villkor som begränsar LiU:s möjligheter att avbryta affilieringen. Beslut om att avbryta en affiliering fattas av den som har beslutat om affilieringen eller av rektor. Situationer som kan föranleda att en affiliering avbryts kan t.ex. vara ändrade förutsättningar, att anknytningen inte längre är aktuell, brister i samarbete och åtaganden, regelbrott eller att den affilierade själv vill avsluta affilieringen.

3 Åtaganden och resurser

3.1 Åtaganden för en affilierad

En affiliering är alltid oavlönad. Genom affilieringen åtar sig den affilierade att samarbeta med universitetet i olika sammanhang. Det kan exempelvis handla om att vid enstaka tillfällen delta i undervisning och forskning genom att hålla i föreläsningar och seminarier eller genom att handleda doktorander samt att delta i konferenser inom relevanta områden. En affiliering får dock aldrig användas för att täcka ett arbetskraftsbehov (se 2.1).

² Lag (2019:504) om ansvar för god forskningssed och prövning av oredlighet i forskning

När en affilierad bedriver forskning inom ramen för affilieringen ska detta ske med tydlig anknytning till LiU och det ska föreligga ett gemensamt intresse och en gemensam vilja att forskningssamarbetet utvecklas och fördjupas över en längre tid.

En affilierad är inte anställd vid universitetet och kan därmed inte företräda LiU med bindande verkan och får inte utföra uppgifter för LiU:s räkning som innebär myndighetsutövning, t.ex. examinera.

Vid affiliering ska LiU:s regler för användande av universitetets varumärke tillämpas samt andra särskilda regler för hur affilieringen ska anges vid exempelvis presentationsmaterial och i e-post.

3.2 Universitetets åtaganden

En affilierad kan, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, erbjudas tillgång till den forskningsinfrastruktur som finns vid universitetet, LiU-konto, e-postadress, tillgång till biblioteksresurser, forskarstöd via Grants Office, tillgång till ekonomistöd vid aktuell institution samt kan få möjlighet att genom berörd institution ansöka om externa forskningsmedel.

Tillhandahållande av LiU-konto ska ske i enlighet med LiU:s riktlinjer för IT- och tekniska resurser vid LiU³. För personer med affiliering till LiU bör som huvudregel ett långvarigt beslutskonto upprättas. Beslutskonto som normalt kan bli aktuellt är Anknytning (small). Anknytning+ (Medium) kan tilldelas en affilierad om särskilda skäl föreligger. Beslut om LiU-konto fattas i enlighet med riktlinjerna för IT- och tekniska resurser vid LiU, normalt av prefekten på den institution till vilken den affilierade är anknuten. Prefekten ansvarar även för att den affilierades LiU-konto avslutas i samband med att affilieringen har upphört.

Tillgång till forskarstöd via Grants Office kan medges en affilierad efter särskilt beslut av prefekten vid den institution den affilierade är anknuten till och i de fall då LiU är medelsförvaltare.

Tillgång till ekonomistöd vid den aktuella institutionen kan medges en affilierad efter särskilt beslut av prefekten vid den institution den affilierade är anknuten till.

I de fall en affilierad vistas i LiU:s lokaler har LiU arbetsmiljöansvar i enlighet med gällande arbetsmiljölagstiftning.

³ LiU-2018-01792

3.3 Rätt till forskningsresultat

De uppgifter som utförs inom ramen för affilieringen ska utföras inom ramen för den affilierades anställning. En affilierad är inte att beakta som anställd vid universitetet och omfattas därmed inte av lärarundantaget i lagen (1949:345) om rätten till arbetstagares uppfinningar eller av lärarundantaget enligt den praxis för andra former av forskningsresultat som gäller för anställda vid universitetet.

Rätten till resultat som genereras av den affilierade, själv eller tillsammans med annan, inom ramen för affilieringen tillfaller rättighetsinnehavaren enligt lag, sedvana och eventuella kollektivavtal.

Universitetet ska som utgångspunkt eftersträva en oåterkallelig, icke-exklusiv rätt (licens) för icke kommersiell forskning och undervisning till sådana resultat som har genererats inom ramen för affilieringen.

3.4 Publicering

All information och samtliga resultat som genereras inom ramen för affilieringen ska som utgångspunkt publiceras i enlighet med vetenskaplig praxis och fritt kunna nyttjas i LiU:s undervisnings-, utvecklings- och forskningsarbete.

I samband med publicering av resultat som skapats inom ramen för affilieringen ska den affilierades anknytning till LiU tydligt anges. Adresser vid vetenskaplig publicering ska anges i enlighet med universitetets regler och namnet på berörd institution ska framgå. Samtliga publikationer som tas fram inom ramen för affilieringen ska registreras i LiU Electronic press (E-press).

3.5 Sekretess

En affilierad kan omfattas av tystnadsplikt i enlighet med 2 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400, OSL) om den affilierade kan anses delta i LiU:s verksamhet på ett sådant sätt som OSL stipulerar. En bedömning av huruvida en affilierad omfattas av tystnadsplikt enligt OSL eller ej behöver ske i varje enskilt fall, då det beror på omständigheterna i det enskilda fallet.

Överenskommelse om sekretess inom specifika projekt träffas i samband med att avtal om uppdrags- eller samarbetsforskning ingås.

4 Handläggning

4.1 Beslut om affiliering

Rektor beslutar om utnämning av affilierad professor efter förslag från berörd dekan. Innan sådant förslag görs av dekanen ska samråd med berörd prefekt ha skett. Dekanen beslutar om affiliering av forskare efter förslag från berörd prefekt.

Underlaget till beslut om affiliering ska innehålla följande:

1. Personuppgifter, CV och publikationslista.
2. Sakkunnigutlåtande när sådant har inhämtats vid affiliering av professor.
3. Beskrivning av det planerade samarbetet och affilieringens verksamhetsnytta för LiU.
4. Förslag på periodens längd.
5. Uppgifter om i vilken utsträckning fakulteten/institutionen avser att ställa resurser till den affilierades förfogande.
6. Skriftligt medgivande från den föreslagna personen och dennes arbetsgivare.
7. En redovisning av eventuella bisysslor som den affilierade har (utöver arbetsgivaren). Med bisyssla avses varje syssla eller verksamhet, tillfällig eller permanent, som en arbetstagare har vid sidan av sin huvudanställning och som inte är hänförlig till privatlivet.

Innan beslut om affiliering fattas ska en kontroll göras av om den som ska affilierats tidigare har innehaft en anställning eller anknytning vid LiU och i förekommande fall varför denna har upphört.

4.2 Avtal om affiliering

Avtal mellan LiU, den affilierade och den affilierades arbetsgivare ska i samband med varje enskilt beslut om affiliering tecknas i enlighet med framtagna mall för avtal om affiliering.

4.3 Registrering i personalsystem

Registrering av affilierade personer ska ske i personalsystemet Primula under för affiliering särskild löneart. Registrering sker vid Löneenheten, HR-avdelningen.